

ולא התירו זאת, אלא אם כן המקום שאליו אמור להגיע הנכרי קרוב דיו, בכדי שהוא יגיע למקום קרוב, קודם השבת.

ובית הלל מתירין אף אם יגיע הנכרי למקומו בשבת.

ג. ועוד נחלקו:

בית שמאי אומרים: אין נותנין קודם השבת עורות לעבדן נכרי, ולא כלים לכובס נכרי, אלא רק בזמן שיש בו בכדי שיעשו מלאכתן מבעוד יום. אבל באופן שאי אפשר שיעשה מבעוד יום, הרי זה נראה כאלו אומר לו שיעשה בשבת, (11) ואסור משום "אמירה לעכו"ם – שבות" (12) [מגיד משנה, פרק ו מהלכות שבת הלכה יב].

ובבבולן [בעורות ובכלים], בית הלל מתירין ליתנם לנכרי בערב שבת עם השמש [בעוד י"א - א החמה זורחת], עד הלילה. ואין בכך איסור

ושני טעמים נאמרו בגמרא בשיטת בית שמאי בכל ההלכות האלו. או שהן גזירה, מחשש שמא יבואו לעשותן בשבת. או שאיסור דאורייתא הוא. שצותה תורה על שביתת כליו של אדם בשבת, שלא תיעשה בהם מלאכה.

ב. ועוד נחלקו:

בית שמאי אומרים: אין מוכרין לנכרי קודם השבת,

ואין טוענין עמו על החמור,

ואין מגביהין עליו משא על כתפו, אם יצטרך הנכרי להוליך משא זה ברשות הרבים בשבת. משום שנראה כמסייע לנכרי במלאכת הוצאה להוליך בשבת.

[כן פירש רש"י כאן. ולקמן הוסיף, שאסור משום שמתחלף בשלוחו (10)]. והשליחות אסורה מדין "אמירה לעכו"ם].

והרמב"ם בפרק ו' הלכה י"ט כתב, דטעם האיסור הוא משום שלא יראה כאילו מכר לנכרי את חפציו בשבת.

11. אבל משום שביתת כלים אין לאסור בזה. דבדין זה נאמר רק שלא יעשה הכלי מלאכה. ואין בכלל זה שלא יקבל הכלי מלאכה. וכדמוכח לקמן מגפרית ומוגמר, דאי מנחי אארעא מותר. אף שהכלים מתגפרים ומתעשנים. רשב"א ור"ן.

12. ובטעם איסור אמירה לעכו"ם, כתב הרמב"ם בריש פרק ו' משבת: דבר זה אסור מדברי סופרים. כדי שלא תהיה שבת קלה בעיניהם, ויבואו לעשות בעצמן!

ומצינו בגדר איסור זה שתי שיטות

השבת. ואם תמצוי לומר דלא יצוד, אפשר דלא יצוד בשבת אלא לאחר השבת.

10. והוצרך לטעם זה, משום דמוכח מסוגיין שלא אסרו בערב שבת אלא מלאכה שבשבת גופה יש בה חיוב חטאת. ואילו סיוע לנכרי, אף בשבת גופה אינו אסור מן התורה. תוספות.

אבל הר"ן [הוצאת הרב קוק] כתב, דאף בלא טעמא דמחלף בשלוחו, אתי שפיר. וגזרו משום שבת גופה כשם שגזרו בכל הנך דרישא. שהרי מעשה הגוי עצמו הוא מלאכה שיש בה חיוב חטאת. הלכך אסור לישאל לגרום שתיעשה בשבת על ידו.

[מיהו לא אתי שפיר אלא לרבה, דטעמא דרישא אינו אלא משום גזירה. אבל טעמא דשביתת כלים ודאי לא שייכא בסיוע לגוי].

שטוענין בערב שבת את קורת בית הכד בזיתים, וכן טוענים את עיגולי הגת בענבים, אף שהם נסחטים והולכים במשך השבת.

ואף שסחיטה נמי מלאכה דאורייתא היא משום תולדת "דש", ובית שמאי סברי דאסור להביא בערב שבת לידי כך שתיעשה המלאכה בשבת — שאני טעינת קורת בית הכד, שאף בשבת עצמה אין בה חיוב חטאת, ולא היא מלאכה דאורייתא. משום שקודם שנותנין את הזיתים תחת הקורה, טוחנים אותם תחלה בריחים. וכן ענבים, דורכים אותם תחלה ברגל קודם טעינתם

משום אמירה לעכו"ם. שהרי אין עושה הנכרי לדעת הישראל, אלא אדעתיה דנפשיה קעביד⁽¹³⁾.

אמר רבי שמעון בן גמליאל: נוחגין היו בית אבא שהיו נותנין כלי לבן לכובס נכרי, שלשה ימים קודם לשבת. היות שבגדים לבנים קשים לכיבוס, וצריכים שלשה ימים לגמר כיבוסן, הקדימו ליתנם לנכרי בשיעור הזה שהוא "בכדי שיעשו" קודם השבת. משום שהחמירו על עצמם כבית שמאי.

ושיוין אלו ואלו [בית שמאי ובית הלל],

13. ומכאן הוכיח רבינו תם דמותר ליתן לגוי מלאכה בקבלנות, אף שידוע לנו שיעשה בשבת. ודוקא כשמוסר לו בשכירות יום, הריהו כמצוהו לעשות בשבת.

אבל התוספות הוכיחו מהירושלמי דאף בקבלנות לא הותר אלא בתלוש, ובבית העכו"ם. אבל במחובר אסור ליתן לו אף בקבלנות. דכיון דמפרסמא מילתא, הוואה יאמר דשכירי יום נינהו. וכן סתמו להלכה רוב הראשונים והאחרונים.

עוד כתב הרמב"ם שם בהלכה י"ב, דאף השוכר את הנכרי לימים הרבה, עושה הנכרי במלאכה אף בשבת. מאחר ואינו מקפיד עמו על כל יום ויום.

והראב"ד השיג, דאף בכהאי גוונא אסור. שהרי נהנה הישראל ממלאכת השבת. ולא דמי לקבלנות, שאין לישראל שום ריוח ממה שעושה הגוי בשבת.

ויש לתלות מחלוקתם בשני הצדדים שהובאו בהערה הקודמת. דאי משום שליחות ליכא. דמאחר ואינו מדקדק עמו במיוחד על מלאכת השבת, לא חשיב כמצוהו על כך. אבל אי שורש

בראשונים. רש"י בריש פרק מי שהחשיך כתב, דעכו"ם הוי כשלוחו של ישראל. דלחומרא יש שליחות לנכרי. וכן כתב בסוף פרק קמא דעבודה זרה. ואף דמעיקר הדין לא שייך שליחות על חילול שבת [משום דאין שליח לדבר עבירה. וגם משום דכל איסור מלאכת שבת הוא למען ינוח הישראל, ואם עושה העכו"ם בשליחות הישראל לא נעשית כאן שום עבירה, דהא הישראל נח. בית מאיר סימן ה'], תקנו חכמים דתהני השליחות כאילו עשאה הישראל. ויעויין בהגהות מיימוניות שם אות ב', ובמגיד משנה שם הלכה י"ח.

אבל הסמ"ג מייטי ממכילתא, דיליף לה מדכתיב "כל מלאכה לא יעשה בהם", ולא כתיב "לא תעשה". משמע, דהאיסור הוא לגרום שתיעשה מלאכת ישראל בשבת. ומיהו אין איסור זה נוהג אלא כשעושה הנכרי על דעת הישראל. דאז נחשבת הפעולה למלאכת ישראל. אלא דלטעם זה לא בעינן ציווי מפורש. מה שאין כן לטעם הא' דמדין שליחות הוא, כל שלא ציווהו, אף שעושה העכו"ם לצורך ישראל, לא חשיב שלוחו. קהלות יעקב.

דאורייתא, כאמור בסיפא דמתניתין.

והוינן בה: **מואן** הוא האי **תנא** דאית ליה "נתינת מים לדיו — זוהי שרייתן", והרי הוא חייב עליה משום "לש" אף בלא גיבול?

אמר רב יוסף: מתניתין — **רבי היא**.

דתניא: אחד נותן את המים, ואחד נותן אחריו לתוכו של הקמח את המים, או אחד נותן את הקמח והשני את המים — הנותן האחרון חייב משום לש. שנתנת מים בקמח או איפכא נחשבת ללישה, ולא בעינן גיבול⁽³⁾.

גמרא:

שנינו במשנה: אין שורין דיו.

שמע מינה כי שרית דיו במים — מלאכה דאורייתא היא, והוא תולדה דלישה⁽²⁾. שהרי לא אסרו בית שמאי אלא מלאכה

כלים אין נוהג אלא במלאכה דאורייתא. ונראה דבזה תליא מה דכתב המגן אברהם בסימן ש"ה סק"ו, דאינו מצווה על שביתת בהמתו אלא במלאכה דאורייתא, אבל בכרמלית ליתא. דשביתת בהמתו לדידן הוי כשביתת כלים לבית שמאי. רבי עקיבא איגר.

2. ואף דגם מלאכת צביעה איכא בזה [להרמב"ם דכתב דהעושה עין הצבע חייב משום צובע], אבל בערב שבת ליכא למיחש לזה. משום שהצביעה נגמרת מיד מבעוד יום. מה שאין כן השריה אינה נגמרת אלא לאחר זמן. שפת אמת. אלא דהמגיד משנה בפרק ט' משבת הלכה י"א כתב, דלדעת הרמב"ם משום צביעה אסרו. ולא נתבאר איך מתישבים הדברים עם סוגיין. והוא עצמו הניח הדברים בצריך עיון.

3. ומרבינו ירוחם [הובאו דבריו בבית יוסף סימן שכ"א] נראה, דלרבי איכא חיוב לישא רק בנתינת מים. אבל גיבול אינו כלל ממלאכת לישא.

אבל האחרונים הוכיחו, דאף לרבי, אגיבול לבד נמי מיחייב. ותרוויהו איתנייהו בלישה. ויעויין בביאור הלכה שם, ובאגלי טל במלאכת לש.

האיסור הוא במה דנעשית מלאכת ישראל בשבת, יש לאסור נמי בהא. דכיון דסוף סוף מיתרשי ליה המלאכה לישראל, מיקרי מלאכת ישראל. קהלות יעקב.

1. כן פירש רש"י. אבל הר"ן כתב דמתרסקים בטעינה דמבעוד יום עצמה. ואם כן, במה שמונחת עליהם הקורה בשבת, תו ליכא שם סחיטה מדאורייתא.

ואף דלרבה טעמא דבית שמאי הוא משום שמא יעשה בשבת, והרי אם יניח את הקורה בשבת יתחייב חטאת, מכל מקום עתה כשטוען מבעוד יום ועל ידי זה נתרסק קודם השבת, שוב לא חשיב דנעשית שום מלאכה בשבת, ואין לגזור בזה. רבי עקיבא איגר.

ומתוספות בד"ה ולימא מר, משמע דדוקא לרבה דאמר דטעמא משום גזירה, לא גזרו במלאכה שאינה דאורייתא. אבל לרב יוסף דאמר דטעמא משום שביתת כלים, מצווה מדרבנן על שביתת כליו אף במלאכה דרבנן.

ולפי זה צריך לומר דבקורת בית הבוד ליתא משום שביתת כלים, משום דאתי הסחיטה ממילא, ולא מיקרי דהכלי עושה מלאכה.

אכן בר"ן הנ"ל איתא להדיא דאף דין שביתת

רבי יוסי ברבי יהודה אומר: אינו חייב משום לש, עד שיוגבל את הקמח במים.⁽⁴⁾

והוא הדין נתינת דיו במים, לרבי — הוא לישא. ומתניתין אזלא כוותיה.⁽⁵⁾

אמר ליה אבוי לרב יוסף: ודלמא מתניתין ככולי עלמא אזלא?

כי עד כאן לא קאמר רבי יוסי דבעינן גיבול, אלא בקמח, ד"בר גיבול" הוא. וכיון שדרכו בכך, כל שלא גיבולו לא עביד דרך לישא.⁽⁶⁾ אבל דיו, דלאו "בר גיבול" הוא, אימא ליחייב בנתינתו במים בלבד, ואף בלא גיבול, משום שכן היא דרך מלאכתו!⁽⁷⁾

אמר ליה רב יוסף לאבוי: לא סלקא דעתך לחלק כן.

דהתניא: אחד נותן את האפר ואחד נותן את המים — האחרון חייב, דברי רבי.

רבי יוסי ברבי יהודה אומר: אינו חייב עד שיוגבל.

והרי אפר לאו בר גיבול הוא. ואפילו הכי קאמר ביה רבי יוסי ברבי יהודה, דאינו חייב בלא גיבול. אלמא, פליגי אף בדבר שלאו "בר גיבול" הוא!

אמר ליה אבוי: משם אין ראייה. כי דלמא מאי "אפר" — עפר, ד"בר גיבול" הוא.

4. ופליגי במהות מלאכת "לש". דלרבי גדר המלאכה הוא הרכבת המים בקמח. ולרבי יוסי ברבי יהודה, גדר לישא הוא, הפיכת חלקי הקמח הנפרדים, לגוש אחד. וזה נעשה רק על ידי הגיבול. אגלי טל, מלאכת לש, ס"ק י"ב.

5. וצריך עיון, הרי רב יוסף אית ליה דטעמא דבית שמאי הוא משום שביית כלים. ואם כן, אף במלאכה דרבנן שפיר שייך הך איסור. [וכדמוכח מדברי התוספות שהובאו לעיל בהערה 1]. ואיסור דרבנן איכא בנתינת מים אף לרבי יוסי ברבי יהודה, כדאיתא בפוסקים. ואם כן, כל מאי דאקשינן "מאן תנא דנתינת מים זו היא שרייתך", לא קשיא אלא לרבנן, דאית ליה משום גזירה. ולא גזרו אלא באיסור דאורייתא. אבל לרב יוסף, קושיה מעיקרא ליתא. ואמאי קאמר רב יוסף "רבי היא". רבי עקיבא איגר.

6. ולפי זה יש לומר, דאף לרבי יוסי ברבי יהודה עיקר הלישה היא נתינת המים. אלא דבעינן נמי גיבול, משום דבלאו הכי הוי שלא

כדרך המלאכה. אבל אם יתן את המים קודם השבת ויגבל בשבת לא יתחייב.

ואפשר דאף לרב יוסף בעינן תרווייהו לרבי יוסי ברבי יהודה. שפת אמת ואגלי טל.

7. והעולה מדברי רבי, דבמידי דלאו בר גיבול יש יותר סברה לחייב. דהרי חייב אף בלא גיבול. וכן נקטו הרבה מן הראשונים לדינא.

אבל הרמב"ם בפרק ח משבת הלכה טז, כתב איפכא. דבדבר דאינו בר גיבול, אף לכשיגבל אינו חייב מן התורה. ואין איסורו אלא מדברי סופרים. ומה דנקט רבי יוסי ברבי יהודה באפר, "אינו חייב עד שיוגבל", לא אפר קאי. אלא על דברים אחרים שהם בני גיבול. מגיד משנה. ולא קיימא לן כאבוי, אלא כרב יוסף דמוקי למתניתין כרבי. וכן פירש רש"י בביצה לב ב, בהא ד"קיימא שרי".

ויעויין בביאור הלכה סימן שכ"ד, ובאגלי טל, בביאור שיטות הראשונים בענין זה.

אלא דהחזון איש בסימן נ"ו כתב, דאף הראשונים דפליגי על הרמב"ם, אין מחייבים

ומתניתין אזלא שפיר אף כוותיה.

תנו רבנן: פותקין מים [פותחין את שפת המעיין] **לגינה בערב שבת עם** [עד] **השיכה**, ואפילו שמתמלאות והולכת הגינה במים אלו **כל היום כולו**. וההשקיה תולדה דזריעה היא, ומלאכה דאורייתא היא, אפילו הכי מותר לגרום בערב שבת שתיעשה מלאכה זו בשבת.

וכן **מניחין מוגמר** [מיני בשמים] על האש⁽⁸⁾ **תחת הכלים** בערב שבת, בכדי שיעלה עשנו בתוך הכלים, ועל ידי כך יהיה ריחם נודף. ומתגמרין הכלים והולכים **כל היום כולו**.

ומניחין גפרית על האש **תחת הכלים** של כסף בערב שבת, כדי שיתעשנו ותוכר צורת החרטות שעליהם, ומתגמרין והולכין **כל השבת כולה**. ולא חיישינן לכך שממשיכה בשבת ההבערה מאליה.

ומניחין קילור [תחבושת] **על גב העין** לצורך רפואה בערב שבת, כדי שתשאר שם כל השבת. אבל בשבת עצמה אסור להניחה, לפי שאסור לעשות רפואה בשבת, גזירה משום שחיקת סממנים⁽⁹⁾.

אבל המחצית השקל בסימן רנ"ב, כתב לפרש לשיטת המגן אברהם שם, דלא מיירי מהנחת המוגמר על הגחלים. אלא כבר מונח הוא שם קודם השבת. ובא עתה להניח המוגמר עם הגחלים תחת הכלים, שאף בשבת עצמה אין איסורו אלא מדרבנן.

9. והא דתנן לקמן "שורין קילורין מערב שבת ומניחין תחת העין בשבת", התם מיירי באדם בריא שאינו מניחו לרפואה אלא לתענוג. **תוספות**.

ומשום כן פוטר בו רבי יוסי ברבי יהודה אם לא גיבלו. אבל דבר שהוא בר גיבול יש לומר שאינו חייב עד שיגבלו.

ודחי רב יוסף: אינך יכול לתרץ כי כונת הברייתא ב"אפר" הינה לעפר. שהרי שתי ברייתות נפרדות שנינו בענין זה.

א. **והתניא** בחד מינייהו "אפר".

ב. **והתניא** באידך "עפר".

שמע מינה ד"אפר" לאו היינו עפר, אלא בתרוייהו פליגי.

ומהדרין: **מיד**, האם, **גבי הדדי תניא** הני תרי ברייתות? והאם חד גברא תנא להו? והא כל ברייתא קתני לה בפני עצמה. וחדא תני לה רבי חייא, וחדא תני לה רבי אושעיא.

ואם כן, שפיר מצינו למימר ששתי הברייתות מתייחסות לעפר. אלא דאחת מהן נקטה לעפר בלשון "אפר".

אבל באפר, שלאו בר גיבול הוא, מודה רבי יוסי דלא בעינן בו גיבול. והוא הדין לדיו.

במידי דלאו בר גיבול אלא לכשיגבל. אבל לא בנתינת מים בלבד.

עוד יעויין במאירי, שכתב דאיכא ג' חילוקים בזה. במידי דבר גיבול כקמח, אינו חייב עד שיגבל. אבל מדרבנן אסור אף בנתינת מים בלבד. ובמידי דלאו בר גיבול, חייב בנתינת מים לבד. ובדבר המחוסר גיבול אבל אינו בר גיבול כמורסן, אינו חייב בנתינת המים. ואף על פי כן חייב על הגיבול. אבל נתינת מים לבד מותרת אף לכתחלה.

8. כן נראה בפשטות מסתימת דברי המפרשים.

אלא אמר רבי יוסף: הא דאסור ליתן חטים בריחים בשביל שיטחנו בשבת, משום שבייתת כלים היא.

והוינן בה: והרי הך ברייתא, כבית הלל היא. דאילו לבית שמאי, יש לאסור גם במוגמר וגפרית. כשם שאסרו שרית דיו וכדומה בערב שבת. והשתא דאמרת דטעמא דברייתא הוא משום שבייתת כלים, אם כן, לבית הלל נמי אית להו דשבייתת כלים היא דאורייתא. שהרי ברייתא כוותיהו אזלא. ואם כן — גפרית ומוגמר מאי טעמא שרו? והרי נעשית בכליו מלאכת הבערה.

ומשנינן: ליתא בזה משום שבייתת כלים, משום דלא קעביד הכלי שהגחלים בתוכו את מעשה ההבערה, אלא מאליהם הם בוערים. מה שאין כן ריחים, שעושים בגופם את מעשה הטחינה.

ונתינת אונין של פשתן בתנור בשביל שיתלכנו בשבת, מאי טעמא שרו בית הלל? — התם נמי משום דלא קעביד התנור מעשה. אלא הוא מינה נייחא, והבישול נעשה מעצמו.

ושוב הוינן בה: והרי מצודת חיה ועוף ודגים, דקא עביד המצודה את מעשה

וכן מניחין איכפלנית [רטיה] על גבי מכה בערב שבת, ומתרפאת והולכת כל היום כולו.

אבל אין נותנין הטיין לתוך הריחים של מים בערב שבת, כדי שיטחנו בשבת⁽¹⁰⁾. אלא נותן רק בכדי שיטחנו מבעוד יום קודם השבת [וכל שכן שאין נותנין בריחים הטוחנות על ידי חמור. שהרי האדם מוזהר על שבייתת בהמתו].

והוינן בה: מאי טעמא אסור ליתן בריחים של מים, ומאי שנא מכל הני דרישא דשרינן שתיעשה המלאכה מאליה בשבת?

אמר רבה: מפני שטחינת הריחים משמעת קול. וכיון ד"אוושא מילתא" שנעשית מלאכה בשבת, איכא בזה משום זילותא דשבת.

אמר ליה רב יוסף לרבה: ולימא מר דאסור מדאורייתא, משום שבייתת כלים. שהאדם מוזהר שלא יעשו כליו מלאכה בשבת.

וכדתניא: כתיב "ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת, למען ינוח שורך וחרמורך וינפש בן אמתך והגר". וכתוב בתריה "ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו". ואתי האי קרא לרבות "שבייתת כלים".

10. והוכיח המגן אברהם בסימן רנ"ב מדברי תוספות בסוגיין, דאף בשבת עצמה אין בו חיוב חטאת. דהא גרמא בעלמא הוא. ואין איסורו אלא משום שבות. אלא דפקק בזה מדברי תוספות בסוגיין, שכתבו גבי צידה, דאם בשעת פריסת המצודה מיד ניצוד, איכא חיוב חטאת. והכא נמי מיד בשעת נתינת החטים הריהם נטחנים.

והרא"ש כתב, דאף בחולה מיירי התם. אלא דבקילור צלול מיירי. דאינו אלא כרוחץ עינו, ואינו נראה כרפואה. אבל הכא איירי בקילור עב, דאסור משום חשש שחיקת סמנין, וגם משום שמא ימרח דהיינו תולדה דממחך. עוד חילק הריטב"א דהכא מיירי בתוך גב העין ממש. והתם איירי במניח על גביני עינו, דעראי הוא.

הצידה, שהרי כשנוגעין בה החיות ברגליהן, היא קופצת וסוגרת עליהן. ומאחר דעובר בזה על שביית כליו, מאי טעמא שרו בית הלל לפורסן בערב שבת?

ומשיננן: **התם נמי**, לא במצודות שלוכדות על ידי מעשה עסקינן. אלא בלחי [חכה], שהדג מהדקן בפיו, ועל ידי כך הוא ניצוד. אבל החכה עצמה לא זזה ממקומה, ואינה עושה שום מעשה.

וכן בקוקרי [סל] שפתחו האחד רחב ופתחו השני צר מאד. ונכנס הדג דרך הפתח הרחב, ומוציא את ראשו בפתח הצר. ואינו יכול להוציא את גופו דרכו. וגם להחזיר את ראשו אינו יכול, מחמת הזימים שיש לו בלחיו. נמצא שהדג נלכד מעצמו, ולא קעביד הכלי שום מעשה.

וכן אית להו לבית הלל. אבל לבית שמאי, יש בכל אלו משום שביית כלים. שמאחר והמוגמר והפשתן והדגים מונחים בתוך הכלי בשעה שנעשית בהם המלאכה, אף זה נחשב למעשה הכלי.

ומסקינן: לא כן הוא.

כי השתא דאמר רב אושעיא אמר רב אסי: מאן תנא להא ברייתא דדריש מקרא דשביית כלים דאורייתא — בית שמאי היא ולא בית הלל, אין לחלק בין עבד הכלי המעשה לבין לא קעביד מעשה.

אלא, לבית שמאי — בין קעביד מעשה ובין דלא קעביד מעשה, אפור משום שביית כלים.

ולבית הלל — אף על גב דקעביד הכלי מעשה שרי, דהא לית להו כלל שביית כלים.

וברייתא דאסרה נתינת חטים בריחים בערב שבת, משום שביית כלים היא, וככית שמאי. אבל בית הלל שרו לעשות כן. ולא אסרינן מפני השמעת קול.

ושוב מקשינן: והשתא דאמרת לבית שמאי אף על גב דלא עביד הכלי מעשה, אפור שתיעשה מלאכה בתוכו — אי הכי, ב-
מוגמר ונפריית, מאי טעמא שרו בית שמאי [דהא אוקמינא להיא ברייתא כותייהו]?

ומשיננן: התם מנח הגפרית והמוגמר אארעא, ולא בתוך כלי.

ותו מקשינן: גיגית, שהשכר בתוכה [שהרי אי אפשר להניח את השכר בארץ], והשעורין שרויין בה זמן מרובה יותר משמונה ימים, ושבת בכלל, וכן נר הדולק בשבת, וכן קדרה שעל גבי הכירה ומתבשלת בשבת, וכן שפורד שעליו צלי המונח בתנור בשבת — ייאסרו נמי משום שביית כלים. ומאי טעמא שרו בהו בית שמאי (1)?

דהסכים עמו לדינא].

1. ולרבה דאית ליה דטעמא דבית שמאי הוא משום גזירה שמא יעשה מלאכה בשבת, לא קשיא. דבכל אלו לא גזרו משום שהיא גזירה

ויעויין בביאור הלכה שם בשם הרבה מן האחרונים, שהוכיחו דלא כדבריו. אלא אף במלאכה דאתי ממילא, איכא חיוב חטאת. וגם עיקר ראייתו מדברי התוספות תמוהה. וכבר כתב על זה קרבן נתנאל ששגג בזה [אף